

BALTIJĀ NEPIECIEŠAMĀS
BALANSĒŠANAS
REZERVJU JAUDAS
PĒC 2025. GADA FEBRUĀRA

BALTIJAS BALANSĒŠANAS JAUDAS TIRGUS

Viss nepieciešamais jaudas rezervju apjoms Baltijā tiks iepirkts ik dienu kopējā balansēšanas jaudas tirgū, tādējādi nodrošinot:

- ▶ **Kopīgu** iepirkumu;
- ▶ Jaudas rezervju **kopīgošanu un apmaiņu**;
- ▶ Iespējas dalībai **dažādiem tirgus spēlētājiem** ar dažādu tehnoloģiju resursiem;
- ▶ Vispārēju iepirkuma **optimizāciju**, nodrošinot ietekmes novērtējumu uz sekojošiem tirgiem.

BALTIJAS BALANSĒŠANAS JAUDAS TIRGUS

Jaudas rezervju izmaksas atkarīgas no:

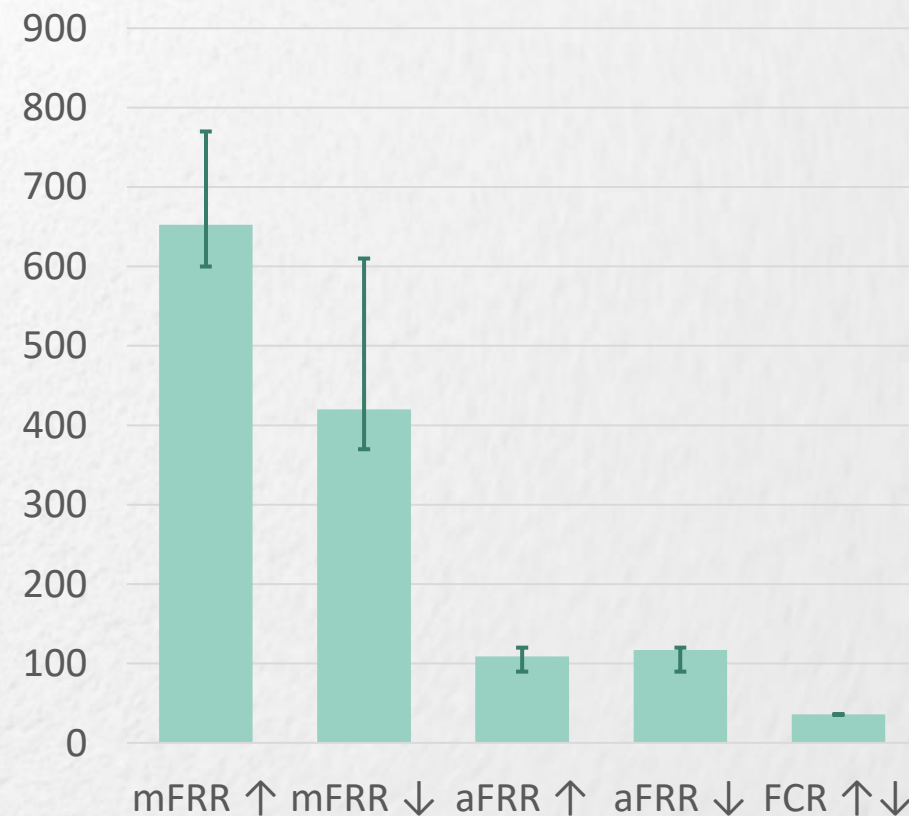
- ▶ PSO nepieciešamā jaudas rezervju apjoma;
- ▶ Tirgus dalībnieku piedāvājumu cenām;
- ▶ Pārvades jaudas pieejamības rezervju apmaiņai un kopīgošanai;
- ▶ Prognozēto pārvades jaudas vērtību nākošās dienas elektroenerģijas tirgū.

NEPIECIEŠAMIE JAUDAS REZERVJU APJOMI

Pēc sinhronizācijas **Baltijas PSO jānodrošina nepieciešamais balansēšanas jauda rezervju apjoms:**

- **FCR** – frekvences noturēšanas rezerves;
 - Baltijā kopā 36 MW. Nosaka atbilstoši CESA prasībām (galvenokārt ietekmē zonas ģenerācijas un patēriņa apjoms)
- **FRR** – frekvences atjaunošanas rezerves, atbilstoši **dimensionēšanas** metodikai:
 - aFRR – nosaka atbilstoši vēsturiskajiem **nebalansa datiem**;
 - mFRR – galvenokārt nosaka zonas lielākā iespējamā **incidenta apmērs**, piem. pārvades līnijas pārvades jauda, elektrostacijas jauda.

Baltijā nepieciešamie jaudas rezervju apjomi (indikatīvi), MW

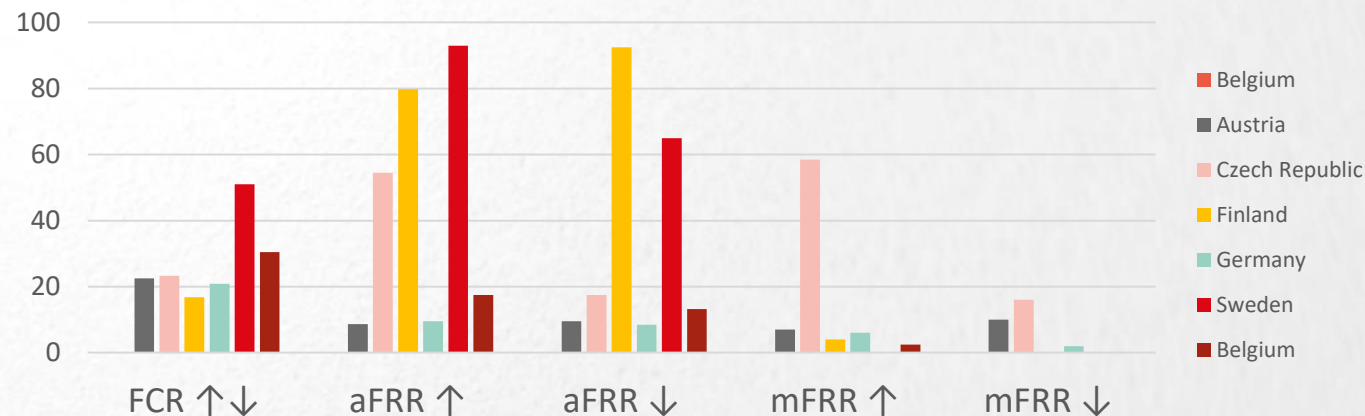
JAUDAS REZERVJU IZMAKSAS

Katram PSO attiecināma daļa no kopējām jaudas rezervju iepirkuma izmaksām. Izmaksas tiek dalītas atbilstoši Baltijas PSO izstrādātai metodikai.

Metodika paredz **sadalīt izmaksas atbilstoši katras individuālai zonai nepieciešamās jaudas rezerves proporcijai**, t.i. – apjomam, kas katram PSO būtu jānodrošina, ja kopīgot un apmainīties ar rezervēm nebūtu iespējams.

PSO, nodrošinot daļu no rezervēm ar saviem resursiem, netiek atlīdzināti, bet tas samazina kopējās izmaksas.

Vidējā balansēšanas jaudas rezervju cena Eiropas zonās*
EUR/MW/1h, 2019-2022

Balstoties uz citu Eiropas PSO zonu cenām prognozēta indikatīva AST izmaksu daļa (bez AST BESS)

Minimālo cenu scenārijā ~8 MEUR/gadā **

Vidējo cenu scenārijā ~40 MEUR/gadā **

-> ar AST BESS ~20 MEUR/gadā **

Maksimālo cenu scenārijā ~120 MEUR/gadā **

*Cenu aprēķinā izmantoti dati par rezervju cenām 2019. - 2022. gadā Eiropā [avots: ENTSO-E Balancing report 2022; ENTSO-E Market report 2023]

**Faktiskās vērtības no pašreizējās indikācijas var būtiski atšķirties, atkarībā no tirgus cenām, ģenerācijas un patēriņa apjomiem, nebalansa apjomiem.

JAUDAS REZERVJU IZMAKSU ALOKĀCIJA

02.2025. Balansēšanas
jaudas tirgus ieviešana

07.2025. Priekšlikuma
spēkā stāšanās

01.2026.*
AST BESS ieviešana

Izmaksu alokācija **pārvades
tarifā**

Jaudas rezervju izmaksu
iekļaušana **balansēšanas
norēķinos**

Jaudas rezervju izmaksu
iekļaušana balansēšanas
norēķinos ar **zemāku
izmaksu apjomu**

**AST BESS ieviešanas datums ir indikatīvs un var tikt mainīts atkarībā no tehniskās ieviešanas gaitas*

JAUDAS REZERVJU APJOMI UN IZMAKSAS - KOPSAVILKUMS

Jaudas rezervju izmaksas grūti prognozējamas, un tās būtiski ietekmē:

- Nepieciešamie rezervju apjomi, kas tiek noteikti dinamiski katrai dienai
- Rezervju cenas, kas atkarīgas no tirgus dalībniekiem un rezervju pieejamības, ņemot vērā pārvades jaudas un to rezervācija ietekmi uz nākošās dienas tirgu
- PSO resursu nodrošinājums (tajā skaitā AST BESS)

PALDIES!
